

„Nem súlyed az emberiség!”...

**Album amicorum
Szörényi László LX. születésnapjára**

Főszerkesztő: JANKOVICS József
Felelős szerkesztő: CSÁSZTVAY Tünde
Szerkesztők: CSÖRSZ Rumen István
SZABÓ G. Zoltán

Nyitólap: www.iti.mta.hu/szorenyi60.html

MTA Irodalomtudományi Intézet
Budapest, 2007

ESTERHÁZY PÉTER

Aki

Ha számtalan maradékomnak (kik számosan vagynak) a szárnyas idők folyamán a tudás nagyszerűségéről, szükségességéről igyekeztem újra meg újra nekiveselkedve egy apa valahogy mindig siralmas szerepében valamit mondani, akkor a Piarista Gimnázium mint olyan mellett minduntalan Szörényi László képe idéződött elém, reflexszerűen, akárha a Pavlicsek kutyájánál. (E mondatvégen volna mit finomítani, mert így a ragaszkodó, a mondat ún. jelentéséhez ragaszkodó olvasó azt hihetné, hogy boldogult Pavlicsek kísérletei azt célozták volna, hogy addig egzecírozatják a kutyákat, mígnem azok gondolatai Szörényibe nem torkollnak. És ezt még ezen jeles alkalomból sem állíthatnók nyugodt szívvel.)

Ez a megidéződő kép arról beszélt (higgadttabban, mint az apa, de hát higgadt apa nincsen is – az már nagybácsi volna, és azonnal lehetne vele sörözni menni; tényleg: Szörényi nagybácsi-típus), hogy a tudás nem csupán adatok ismerete, az is, nem csupán összefüggések fölfedezése, az is, hanem hogy a tudás a legszemélyesebb részünk lehet, amely nélkül mi nem mi volnánk. A közös emberi kincs személyes birtoklásának lehetősége a világ mineműségéről, valamint ember és közösség viszonyáról állít valami fontosat. E személyesség nagy léptékű emblémája Szörényi.

A tudásnak ez az értelmezése és ez a használata elsőrendűen európai hagyomány. Van: van tehát egy európeérünk, aki melleleg úgy néz ki, mint egy titokzatos perzsa herceg. Aki úgy adja elő a valóban ordenáré anekdotákat, hogy közben valóban előadja az anekdotához vagy az ordenáréhoz köthető filológiai finom nehézségeket. (Tanít, nevel, szórakoztat.) Aki egyként ismeri a régi latin autorokat és a régi pesti kocsmákat. Akinek delfinológiai glosszái műfajt teremtettek. Aki mindenben meglátja a benne lévő humort, életben, szóban, múltban, jelenben, jövőben, és ezt mérföldekre elhangzó ún. Szörényi-hahotával jelzi. A hahota alján rémület van, a hahota ezt is jelzi. Ez is a világ mineműségéről és az ember és közösség viszonyáról mond valami fontosat.

Aki kapásból megmondta, hogy caelestis és nem coelestis. Aki etc., aki: aki. És akit most éltesen az Isten.